

MAGYAR GERONTOLÓGIA 12. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2020. 12. évf. Különszám

On-line verzió: ISSN 2062-3690

www. <https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia>

Idős hozzátartozót gondozó családtagok megterheltsége a COVID-19 idején

Dr. Tróbert Anett Mária - Bagyura Márton - Prof. Dr. Széman Zsuzsa

Kulcsszavak: idősellátás, családi gondozók, megterheltség, COVID-19

Az előregedő társadalmakban a növekvő idősgondozási igénnyel nem jár együtt az ellátórendszerek kapacitásának növekedése, így előtérbe kerülnek a költséghatékony gondozási formák (például házi segítségnyújtás), valamint megnövekszik az informális gondozás és a család gondozói szerepe. A családi gondozók megterhelődéséből fakadó esetleges kimerülés, kiégés tovább növeli a szociális és egészségügyi ellátórendszerek terheltségét, a családi gondozók támogatása ezért égetően fontos.

Kutatásunk az idős hozzátartozót gondozó családtagok megterheltségét vizsgáló korábbi PhD kutatásra épül. Célja a gondozási feladatokból fakadó megterheltség mértékének, dimenzióinak vizsgálata, valamint választ keresünk arra, hogy a gondozási megterheltség milyen hatással van a családi gondozók munkahelyi, professzionális munkavégzésére. Mivel a kutatás a COVID-19 járvány idején zajlott, vizsgáltuk a családi gondozók járványhelyzethez kötődő plusz terheit, illetve az ezekhez kapcsolódó erőforrásokat, megküzdési módokat is. A kutatáshoz használt online kérdőívben két, hazánkban még nem használt új mérőeszközt is alkalmaztunk: a gondozói megterheltséget mérő Cope Index-et, valamint a kiégés mérésére szolgáló OLBI kérdőívet. Az adatok feldolgozása kvantitatív és kvalitatív módszerrel zajlott. A járványhelyzethez kötődő terhekre vonatkozó válaszok szerint a családi gondozók a járvány miatt a már meglévő terheik fokozódásáról számolnak be, emellett számos új kihívással is szembesülnek. Nehezebb a munkavégzés, ügyintézés, bevásárlás, gyakoribb az izoláció, a szorongás, az összezártságból fakadóan gyakoribbá válhatnak a családi konfliktusok. Előfordult, hogy a házi segítségnyújtás korlátozottabban volt elérhető, a gondozó családtagnak a szociális szakembert, gondozónőt is helyettesítenie kellett. Azokban az esetekben, amikor a gondozott még részben önálló, a járvány

miatt kénytelen volt otthon maradni, az ebből fakadó plusz feladatokat szintén a családtagoknak kellett felvállalniuk. Teherként jelent meg a megfertőzés félelme is.